

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

Št. 27.

Kranj, 9. julija 1939

Izhaja vsako soboto.

Naročnina: celoletno 40.- din, polletno 20.- din,
četrtletno 10.- din.

Slovanska brata

Zgodovina Slovanstva, povestnica slovanskih narodov in držav pomni le malo tako svetlih, epohalnih dob, kot so bila ona desetletja, ko sta med dotedaj večinoma poganskimi Slovani delovala velika prosvetitelja in apostola slovanske brata sv. Ciril in Metod, ki sta slovanskim narodom in rodovom prižgala blagodejno luč krščanske vere, ki sta zanje izumila pismenke, ki sta jih krepila v veri in poučevala v znanosti in ki sta končno svoje življenje davevala in žrtvovala v duševni blagor ljudstva, med katerim sta delovala.

Ko te dni častimo spomin obeh svetnikov, ko nam stari zapiski pričajo o herojskih žrtvah in mučeništvu obeh slovanskih apostolov, je prav, da se verskim razmišljanjem pridružijo tudi še zgodovinska, da dogodke tiste dobe pomaknemo na tračnice sedanjih odločilnih, velikih trenutkov in časov, ko se Slovanstvu bliža s severozapada ista nevarnost, kot tedaj, ko so sovražniki slovanske besede v cerkvi in bogoslužju preganjali, tožili in zapirali slovanska svetnika Cirila in Metoda.

V davnino gre naša misel, daleč v l. 993. v najlepše čase naše zgodovine, ko so Slovenci sami upravljali svojo državno tvorbo, z uspehom odbijali napade svojih sosedov, širili svojo moč in slavo. Rastislav, Kocelj, Svatopluk, — sami slovanski knezi na vladarskem prestolu. Na višku Rastislavove moči se pojavi med slovanskimi knezi — nesloga, uničevalka slovanske svobode, ko Rastislava izda njegov nečak in država preide v nemške roke.

Rastislav je bil tisti moravski knez, ki je odklonil nemške duhovnike in zaprosil v Carigradu za duhovnike, ki bodo poučevali njegovo ljudstvo v domačem jeziku. Čudovito lepo popisuje zgodovinsko poročilo, kako so bili Slovenci veseli obeh apostolov sv. Cirila in Metoda, ki sta prišla iz Carigrada med nje. Sam Rastislav s svojimi veljaki in z ogromno množico jima je šel nasproti. Ljudje so jokali, ju obsipavali s cvetjem in jima poljubovali roke ter ju po kraljevsko sprejeli. Srca so bila pripravljena, duše so sprejemale in srčale blagovest in oznanilo sv. vere.

Veliki uspehi pa so nakopali sv. Cirilu in Metodu smrtno sovraštvo pri Nemcih, ki so ju zatožili papežu Nikolaju v Rimu, češ da učita krivo vero, ker sta razlagala božje resnice v slovanski besedi. Sv. brata Ciril in Metod sta se podala v Rim, razložila papežu svoje delovanje in dobila dovoljenje za slovansko bogoslužje.

Ciril je v Rimu umrl, Metod pa se je vrnil med ljubljene Slovane, katerim je posvetil vso svojo ljubezen. Sovraštvo Nemcev napram Metodu radi slovanskega bogoslužja je priklopilo do vrhunca, ko so ga znova zatožili v Rimu in ga celo vrgli v ječo, kjer je trpel dve leti in pol. Šele na odločno zahtevo papeža Ivana III. so ga izpustili. Papež pa ga je postavil za nadškofa Panonije in Morave in za apostolskega delegata. Na prošnjo Svatoplukovo je prestavil svojo škofijsko stolico na Velehrad, kjer še danes počivajo njegove kosti. Velehrad je središče vsega katoliškega delovanja slovanskih bratov sv. Cirila in Metoda.

S smrtjo obeh bratov pa ni umrlo njuno delo — vzgajati narode v sv. veri v slovanskem jeziku. Njunj učenci so se razšli med slovanske narode, širili krščanstvo s slovansko knjigo, s slovansko besedo in slovanskim bogoslužjem, kar je še od takrat ohranjeno v naši sosednji senjski škofiji.

Dvoje dejstev pa ne more noben nasprotnik Slovanstva izbrisati iz zgodovine in to je: Slovani so radi sprejeli krščanstvo, ko sta k njim prišla sv. Ciril in Metod z božjo resnico v slovanskem jeziku. Ravno zato sta bila tudi preganjana. Vsi takratni poglavarji katoliške cerkve so slovansko bogoslužje odobrili in z vsemi pravicami delovanje sv. Cirila in Metoda podprli.

Z mečem v eni roki in s križem v drugi so nemški duhovniki širili krščanstvo, napuh in želja po oblasti sta navdajala njihovo delo. Sv. brata Ciril in Metod pa sta z ljubeznijo

Nepozabni dnevi

Zmagoslaven pohod naše mladine v Mariboru.

Z vseh strani naše ožje domovine Slovenije so prihajali tisoči in tisoči naših katoliških fantov in deklet v Maribor — v drugo prestolico naše Slovenije, branik slovenstva na severu. V strnjenih vrstah je naša mladina manifestirala in pokazala zvestobo mlademu vladarju, Jugoslaviji in Slovanstvu, pokazala pa je tudi, da je s svojim športnim bojem pripravljena braniti tudi svobodo svoje domovine. Strumen korak te zmagoslavne mladine je ob zvokih koračnice udarjal po mariborskih ulicah. Naša mladina je v svoji plemeniti mobilizaciji osvojila ves Maribor, vse ulice je preplavila sama mladina — naš up in zmaga.

Ta strnjena fronta naše slovenske katoliške mladine je pravi mejnik v našem narodnem prebujenju novega časa, o čemer so se lahko prepričali najvišji zastopnik kraljevega doma, najvišji zastopniki oblasti in desetstotični slovenskega naroda, ki so gledali te manifestacije in pa tudi tisti nasprotniki slovenstva, ki bodo morali z močjo te mladine računati.

Mladina, ki se je zbrala v Mariboru, se ni posvetila samo telovadbi in športu, ampak je dala čast in spoštovanje tudi tistem, ki ožarjajo njeno mladost, svojemu Bogu! Ta mladina je jasno in odkrito izpričala, da hoče ostati zvesta svojemu Bogu in sv. Katoliški Cerkvi.

Pred slavnostnimi dnevi.

Takoj v prvih dneh so začeli prihajati številni posebni vlaki, ki so pripeljali telovadce in telovadkinje, ki bodo tekmovali v športnih panogah. Ves Maribor se je pripravil za velikim razumevanjem, da dostojno sprejme hable sinove in hčere slovenskih mater. Zato je bil Maribor ves v znamenju slov. katoliške mladine. Ta tabor naše mladine je vtisnil severni slovenski prestolnici svojstveni narodni pečat.

Stanovska zborovanja.

Dnevi pred glavnim nastopom so bili izpolnjeni poleg tekmovalj tudi s stanovskimi zborovanji in sicer za izobražence, učitelje, kmete, obrtnike, dekleta in delavce. Na teh zborovanjih so nastopili naši odlični narodni in kulturni delavci. Med udeleženci pa se je utrdilo ponovno zanimanje za naša stanovska vprašanja.

Tekmovanje.

Tekmovalja in veliki nastop se je vršil na športnem igrišču „SK Železničar“. Tekmovalci in tekmovalke so dosegli krasne uspehe v vseh panogah, za kar moramo biti posebno ponosni, kajti ta mladina je prežeta tudi s pravim krščanskim duhom, ki oživlja duhe in telo.

Med tekmovalci so se dobro odrezali tudi naši kranjski fantje. V zborni vrsti se od 1080 dosegljivih točk dosegla 904 in se tako plasirala na čelu tabele za višji oddelek. S tem so si naši vrli fantje pridobili najlepše darilo, krasnega bronastega orla, ki ga je da-

in odprtim srcem prišla med Slovane, govorniki sta jima v njihovem jeziku, pisala sta jim knjige in izumila abecedo. Trpela sta z njimi vred preganjanja in žrtve, bila sta z njimi ena duša in eno telo. Zato so ju Slovani vzljubili, zato so brez odpora sprejeli krščansko vero in se po njej približali že pokristjanjeni Evropi in krščanskim omiki, prav tako kot narodi, ki so se smatrali za poklicane v imeu vere širiti politično oblast.

Ko častimo spomin sv. bratov Cirila in Metoda in se klanjamo njunim žrtvam, vidimo prvič, kako ogromnega pomena je bilo slovansko bogoslužje za Slovane sploh, ker jih je pripeljalo v krog omikanih evropskih narodov, drugič pa lahko ugotovimo, kako je to slovansko bogoslužje prav tako kot v času sv. bratov tudi danes preganjano in zatirano. O zrimo se na naše brate v Primorju in na Korškem, kako se bore za slovensko besedo v cerkvi, ki je edina uteha vseh narodnih pravic

roval naš narodni voditelj dr. Anton Korošec. Od ostalih uspehov naših fantov moramo tudi zabeležiti zmago v odbojki, ker so zasedli v ostri borbi drugo mesto in si tako priborili darilo g. ministra Snoja, 20 zvezkov zbranih spisov Ivana Cankarja v monumentalni zlati obrezi.

Maribor v soboto zvečer.

V soboto zvečer so se zbrali fantje in dekleta in zopet pohiteli na grob velikega narodnega prebuditelja škofa Antona Martina Slomška. Sprevod se je začel na stadionu, ki se je vil kot žareča in vroča reka plamenic in bakel. Na čelu spreveda je bila mogočna fanfara FO. Šentpeter v Ljubljani, v sprevodu pa sta igrali 2 godbi. Sprevod je krenil na pokopališče, kjer so se plamenice in bakle strnile okoli krasno razsvetljene grobniške kapelice velikega Slomška. Na to je prišel na pokopališče naslednik na Slomškovem prestolu — lavantinski vladika dr. Ivan Tomažič. Po nepozabnih slavnostnih, po izročitvi spomenice s Slomškovo oporoko: „Vrli Slovenci, prava vera bedi Vam luč in materni jezik, luč do prave in zveličavne omike“, je spregovoril mladini škof dr. Ivan Tomažič s Slomškovi besedami. Ob zaključku je množica ponavljala za škofom molitev za beatifikacijo Slomška. Po končanem spredu so ljudje še dolgo molili na grobu slovenskega prepoditelja.

Isti večer ob polni 9. uri se je vršila v Narodnem gledališču slavnostna telovadna akademija, ki je pokazala strumnost in razgibanost naših fantov in deklet. Akademiji so prisostvovali tudi mnogi odličniki med drugimi tudi kraljev zastopnik general Ceda Stanojlovič.

Glavni in zaključni dan.

Vso noč so se valile od glavnega mariborskega kolodvora ogromne množice naroda. Že ob 7. uri so se začeli zbirati fantje in dekleta za spreved, prihitali so v velikem številu od vzhoda in zapada, od severa in juga.

Na trgu Svobode je bila po posebnem načrtu okusno postavljena tribuna za častne goste.

6. avgusta 1939

I. velika obrtniška

TOMBOLA
V KRANJU

Strop je bil iz sinjega brokata, pokrit z dragocenimi preprogami, v ozadju pa je visel velik zlato obrobljeni državni grb. Ob tribuni sta bili postavljeni dve godbi, ki sta izmenoma igrali paradne koračnice med mimohodom. Na nasprotni strani pa je bila postrojena častna četa fantov v krojih z zastavo.

Okoli zastopnika najvišjega pokrovitelja Njegovega Veličanstva kralja Petra II, poveljnika mesta Maribora generala Cede Stanojloviča so se zbrali odličniki in sicer: gradbeni minister dr. Krek v fantovskem kroju z gospo, minister Snoj z gospo, pravosodni minister dr. Ružič, minister za pošto Altiparmakovič, minister za gozdove in rudnike Pantič ter minister za telesno vzgojo Čejović, ki ga je spremljal načelnik kabineta Drago Ulaga, ban dr. Natlačen z gospo, zastopnik senata dr. Miškulin z gospo, senatorji gg. dr. Kulovec, Smodej, dr. Schaubach, Vukotić, Božić, zastopnik narodne skupščine poslanec Živković in šef kabineta predsednika senata dr. Pavelič. Prispele je tudi lavantinski knezoškof dr. Tomažič, vsi slovenski narodni poslanci, 2 srbska poslanca, rektor ljubljanske univerze dr. Slavič, predsednika Prosvetnih zvez dr. Lukman in dr. Hohnjec, župani slovenskih mest dr. Adlešič z gospo, dr. Juvan z gospo, dr. Voršič z gospo, dr. Remec z gospo, predsednik slovenske županске zveze g. Novak, predsednik Kmečke zveze poslanec Brodar, številni predstavniki ostalih naših oblasti in korporacij in višji častniki.

Sprevod se je začel točno ob 9. uri s četo konjenikov na čelu. Za konjeniki je šlo 46 praporov in zastav, nato pa se je vrstilo 20 godb, fantovski kroji, dekliški kroji, mladeči s svojimi značilnimi zastavami, mladenke, za njimi narodne noše v svojih pestrih barvah. Sprevod je zaključila krepka četa članov in članic v civilu. Vsi so korakali strumno v dolgih vrstah prepevajoč in vriskajoč ter pozdravljajoč odlične goste.

Deset tisoč katoliških fantov in deklet je v veličastnem spredu korakalo pred zastopnikom najvišjega tabornega pokrovitelja kralja Petra II.

Popoldanski spored.

Kmalu po glavni skušnjaji, so se začeli zbirati odličniki na glavni tribuni športnega igrišča. Z vseh strani so se valile ogromne množice in popolnoma napolnile veliki stadion. Ob 3. uri se je začel glavni nastop fantov in deklet, mladenec in mladenk s prostimi vajami in mednarodna vrsta je nastopila na orodju. Med odmorom je spregovoril nekaj vzpodbudnih in pozdravnih besed minister za telesno vzgojo Čejović, po govoru predsednika ZFO dr. Žitka pa so bila razdeljena krasna darila najboljšim tekmovalcem in tekmovalkam. Ves spored so gledalci spremljali z velikim navdušenjem in odobravanjem, kajti nekaj tako veličastnega še ni videli Maribor.

Proti večeru so se začele ogromne množice razhajati in zapuščati Maribor in trdem upanju da je naša slovenska katoliška mladina najvzorneje organizirana in disciplinirana, ter da bo lahko naš mladi kralj našel v njej močno oporo, popolno vdanost in ljubezen.

30

glavnih dobтков

ki so navedeni na plakatih,
katere čitaj v Tvojem interesu.

Sprejem kranjskih telovadcev.

V ponedeljek 3. t. m. so Kranjčani veličastno sprejeli svoje zmagovalce na kranjskem kolodvoru. Zbralo se je veliko število prijateljev naše mladine, mnogo krovov z zastavo in godbo na čelu. Formiral se je s kolodvora spreved skozi mesto in pred Ljudskim domom

Novo pokopališče na Hujah

Razvoj in razmah mesta Kranja v zadnjih 20 letih je preobrazil gorenjsko metropolo, sprožil je raznovrstna dotlej rešena vprašanja. Industrializacija mesta in splošni napredek te izhodne točke gorenjske kotline stavlja občinski upravi in ostalim korporacijam nove izzive komunalne politike, ki se morajo rešiti vsaj za nekaj bodočih desetletij. Tudi priključitev okoljskih vasi h Kranju je prinesla nove zahteve, zlasti glede na povečanje števila prebivalstva in pa na splošno ureditev inkorporiranega teritorija. Treba je bilo zgraditi novo ljudsko šolsko poslopje, misliti bo treba čim prej na gradnjo poslopja meščanske in tekstilne šole in na povečanje, ali gradnjo nove

gimnazije. Vodovod je zelo pereča zadeva, pomankanje vode v poletju je nadloga, ki tepe skoro vse meščane brez izjeme. Prav tako je kopališče ena izmed najdaljših točk, ki so v delavnem programu občine in ki se je ravno v zadnjem času pričelo graditi. Naše občinske ceste kriče po modernizaciji, naprava regulativnega načrta je nujno potrebna stvar. Prepričani smo, da bo sedanja občinska uprava, ki se je pokazala kot dovolj delavna in energična in sposobna, ki je zgradila novo šolo in most čez Kokro, napravila pokopališče in sedaj gradi še kopališče v Straheči dolini, rešila v doglednem času tudi druga važna vprašanja.

Predzgodovina novega pokopališča: priprava, gradnja in stroški

K zgoraj navedenim nujnim potrebam mesta, k nameravanim in že dovršenim delom se je namreč v zadnjih letih pridružila še gradnja novega pokopališča. Sedanje pokopališče v Kokrskem predmestju je preveč prenapolnjeno, drugi pa se nahaja sredi vil in hiš, ki so nastale v tem pred 20 leti še nenaseljenem kraju. Tam kjer so bile pred leti še njive, se dviga danes moderna šola, vsenaokrog in okoli pokopališča pa lepe hiše in vrtovi. Organičen razvoj mesta išče in zahteva prostor za svoj razmah, za svobodno širjenje izven nekdanjih ozkih mej mestnega obzidja Kranja. Zato je treba občinski upravi tudi v tem pogledu izreči priznanje, kajti novo pokopališče na Hujah je napravljeno in odprto.

Kranjski dekan g. M. Skerbec je skoro ves čas svojega bivanja v Kranju opozarjal občinske uprave in odbore, naj mislijo na gradnjo novega pokopališča. Ko se je pred kakimi sedmimi leti na občinski seji z ozirom na intervencijo cerkvene oblasti razpravljalo o novem pokopališču, tedaj prav nihče ni mislil in pričakoval, da bo to na Hujah. Vse je kazalo, da bo tudi pokopališče sledilo razvoju mesta, ki se je širilo najbolj na severno stran in da bo bodoče pokopališče na Rupi, ali pa nekje na polju proti Naklu. V resnici so že tekla pogajanja z lastniki zemljišč na Rupi, ker so pa slednji stavili pretirane zahteve in cene, so padla v vodo.

Novozgrajeni leseni most čez Kokro je pa odprl razvoju mesta vso obsežno ravnino onkraj Koke proti Čirčičam in Senčurju. In tu se je našel tudi prostor za novo pokopališče. Od novega mostu do pokopališča znaša zračna črta kakih 1000 m. Zemljišče je bilo kupljeno lani spomladi in meri 21.000 kvadrat. metrov, vsak meter je veljal din 8.—, spada pa v katastralno občino Klanc, parcelna številka 195 — 200. S stroški ob nakupu vred je zemljišče veljalo din 184.596.—. Dne 30. marca 1938. se je vršila na občini gradbena konkurenčna obravnava, ki je razpravljala o kritju stroškov za novo pokopališče. Izvolil se je tudi gradbeni odbor z g. dekanom Skerbcom in županom g. Česnjem na čelu.

Načrt za pokopališče je napravil arhitekt g. prof. Vurnik, ki je takrat predložil sledeči približni proračun: 1.) naprava ograje in zidu z železnimi vrati din 175.900.—; 2.) ureditev terena z napravo gred in posameznih oddelkov din 87.817; 3.) naprava kufna hale in tlaka din 104.262.—; skupno torej din 363.979.—. To so bila prav najnujnejša dela, s katerimi je omogočeno takojšnje pokopavanje.

Da se omogoči takojšnja gradnja pokopališča, je občina najela pri Mestni hranilnici v Kranju pol milijona dinarjev posojila, za katerega občina tudi jamči. Najetje posojila je na občinski seji odobril občinski odbor, ki je predstavnik župne občine. To posojilo se bo odplačevalo in vračalo z vsakoletnimi prispevki občanov starega mesta Kranja, Čirčič, Huj, Klanca in Stružvega ter bo nekako v 6 letih plačano. K tem prispevkom niso obvezani farani na Primskovem, Gorenjah in Rupi, ker imajo svoje pokopališče, ter na Gorenji Savi, ki spada v cerkveno občino Šmartin.

Ko so bila tako urejena vsa finančna vprašanja, kupljeno zemljišče in zagotovljen denar, se je pristopilo k delu. Dne 1. septembra se je vršila licitacija, katere se je udeležilo

6 ponudnikov. Dne 21. septembra so se oddala dela stavbeniku Karlu Kavki, graditelju lesenega mostu za vsoto din 384.611.— naslednja dela: naprava zidu, plotov, grobišč z betonskim okvirom, dalje naprava križa in dvojnih vrat z lopo na južnem koncu.

V začetku mesca oktobra so pričeli z delom. Najprej so izkopali temelje za ograjo, potem so betonirali kakih 30 cm visoko in postavili v gotovih presledkih do 2 m visoke betonske stebre. Med te stebre so potem betonirali popolnoma zaprto steno. Drugi delavci so kopali pota, z odvodi prstjo so pa splanirali teren. Zatem so napravili naizid, križ in razdelili grobišča. Letos spomladi so bila ta najnujnejša dela končana. Potrebna pa je še mrtvaška veža, mrtvašnica in nekaj manjših del, kar se je odložilo na poznejša leta.

Glavni vhod na pokopališče je zaenkrat še zaprt, ker se gradbeni odbor še ni zedinil z lastniki za odstop, odnosno prodajo parcel, po katerih bo vodila pot naravnost k glavnemu vходу, ki se nahaja na severni strani pokopališča proti Hujah. Zato se bosta zaenkrat uporabljala stranska vzhoda, od katerih je eden na vzhodni strani proti šenčurski cesti ter bo služil za pogrebe iz Kranja in Huj, drugi pa je na zapadni strani, obrnjen proti hujanskemu gozdu, ki bo služil za pogrebe iz Čirčič.

V zvezi z vhodi so seveda tudi ceste, oziroma dohodi, ki vodijo na pokopališče. Od novega lesenega mostu čez Kokro vodi nova pozimi napravljena široka glavna cesta v rahlem loku naravnost do hiš in do poljske poti, ki pelje s Klanca proti pokopališču. Tudi ta poljska pot je razširjena in popravljena ter vodi k stranskemu vходу na vzhodni strani. Pot naravnost k glavnemu vходу, kot glavni dohod na pokopališče se bo pa še napravila. Pa tudi sedaj je že dohod na pokopališče prijeten in dobro urejen. Pa tudi dohod iz Čirčič, to je sedaj poljsko pot bo treba primerno urediti in popraviti.

Priznati se mora, da se nahaja novo pokopališče na jako lepem kraju sredi hujanske ravnine in je od mesta dovolj oddaljeno. Od pokopališča je lep razgled na Kranj, zlasti na veličastno gorsko panoramo. Mestni hrušč in trušče ne bo motil miru pokojnikov na novem pokopališču.

Od kar je novo pokopališče blagoslovljeno, se na njem pokopava. Nekaj mrlčev so pa že spomladi tam pokopali. Čez 10 let bo staro pokopališče popolnoma opuščeno. Kdor bo želel ohraniti grobove svojih pokojnih še nadalje, bo moral okostje in grobnice prenesti na novo pokopališče. Na starem pokopališču se bo napravil park. Ni pa še določeno, kaj se bo napravilo z grobovoma pesnikov dr. Fr. Prešerna in S. Jenka. Najbrže se jima bo v parku postavil spomenik. Da je Kranj dobil novo, res lepo, časovnim potrebam in arhitektonskim zahtevam ustrezajoče pokopališče, je v glavnem zasluga g. dekana Matije Skerbca in pa uvidnega in delovnega obč. odbora.

V nedeljo, dne 9. julija 1939

Tombola

v Podbrezjah

Glej poročilo stran 3.

se je postrojila četa, katero je pozdravil naš narodni poslanec g. Brodar. Naša vrsta si je pridobila najlepše darilo bronastega orla, ki ga je poklonil naš narodni voditelj dr. Anton Korošec.

Ob tej priliki moramo tudi mi čestitati k uspehu našim fantom z upanjem, da si bodo prihodnje leto priborili še višja mesta, da bo tudi Kranj zablestel kot trdna slovenska katoliška trdnjava naše Gorenjske, ki hoče kljubovati in uničiti vse, kar je protivnega in tujega.

★

Naša mladina je v Mariboru pokazala obračun svojega enoletnega dela. Tri dni so tekmovali in pokazali, kaj so dosegli s svojim trudom.

Pred nami se je razvila slika njihovega izobraževalnega duha, stopnja njih velike kul-

ture, duhovnega čustvovanja z vsem narodom, ko se je ta mladina poklonila pred apostolom naše ljudske omike — Slomškom. S svojim zmagovalnim pohodom pa je tudi pokazala pred najvišjim zastopnikom države in naroda, kako velika in trdna je njena vera v bodočnost naroda, ki ima tako mladino. Sijajna je bila disciplina, ki se ni niti za trenutek omajala, čeprav je ob koncu spreveda lilo kakor iz škafa. Pesem in korak sta odmevala med dežjem in viharjem tako odločno in samozvestno, da se je za desetletja utrdila vseh vera v našo mladino, vera v narod, vera v našega voditelja dr. Korošca, ki ima tako mladino, nezlomljivost obneje postojanke, ki jo brani ta mladina.

Z Mariborskim taborom je naša mladina zasedla svoj zgodovinski mejnik v borbi za bodočnost slovenskega naroda in jugoslovanske države.

Delavski obzornik

Laži-demokracija marksističnega roditelja

Marksisti so dolgo časa obvladovali delavstvo pri volitvah obratnih zaupnikov ter so si v glavnih tovarnah znali zagotoviti mesta glavnih zaupnikov. Delavstvo je verjelo, da ne zasledujejo osebnih interesov, ampak da se borijo za ta mesta iz čiste in nesebične ljubezni do delavskega stanu. Vsi ti kolovodje so prepevali visoko pesem o demokraciji. Pri tem pa jim je bil zlasti parski fond zelo na srečo. Neka marksistka iz „Jugobruna“ se mora sedaj zagovarjati, ker ni več ločila parskega fonda od svojega imetja.

Prav značilen dogodek se je pripetil tudi v tovarni „Semperit“. Na predlog glavnega zaupnika so obratni zaupniki sklenili, da se ne smejo dovoliti delavcem posojila iz parskega fonda. Ta glavni zaupnik je vnet marksist. Človek bi pričakoval, da se bo sklepa, ki ga

je sam povzročil, tudi držal. Zopet se je izkazalo, da so tem ljudem ideali demokracije in ljubezni do delavstva le prazne fraze. Kakor hitro je ta marksist potreboval denar za svojo stavbo, je pozabil na vse te principe in predlagal zaupniškemu odboru, da se mu dovoli posojilo iz parskega fonda. Ko so ga tovariši opozorili, da bi delavstvo ne bilo s tem zadovoljno, ker je sam predlagal sklep, da se posojil iz parskega fonda ne dovoljuje in bi bilo treba delavstvo šele vprašati, je ta dosledni marksist izjavil, da delavstvu tega ni treba nič povedati. Razumemo, da mu ne bi bilo ljubilo, če bi delavstvo spoznalo njegovo dvoiličnost. Prav pa bi bilo, da bi mu delavstvo pri volitvah obratnih zaupnikov povedalo svoje mnenje. Parski fond so pač preveč zapeljivi za razne marksistične veljake.

Poročilo iz tovarne Sire v Štrazlišču

Ob priliki 10 letnice je prinesel „Jutro“ poročilo, da je tovarna Franjo Sire največje podjetje v Sloveniji, ki ima zaposlene samo domačine in to od najnižjega delavca do najvišjega uradnika. To kar je „Jutro“ objavilo, smo pa zvedeli, da ni res, ker sta glavni tkalski mojster in ravnatelj tujca. Poleg tega še 2 tkalska mojstra tudi tujca. Mojstru pride mesečna plača cca 3000.— din, navadnemu delavcu pa mesečno cca 650.— din.

So tudi delavci, ki so zaposleni preko 6 let, pa prejema mesečno komaj 1000.— din. Pred dvema meseci je bil sprejet v službo delavec oz. (štik. pasirar), od katerega smo pa zvedeli, da je bil nekje na Hrvaškem v službi in od tam tudi iz službe odpuščen. Ta tovarna ga je pa sedaj sprejela v službo z mastno plačo 3000.— din in prosto stanovanje, luč in drva. Zelo se nam čudno zdi, da je „Jutro“ pisalo, da ima ta tovarna samo domačine. Ne vemo, kje je ta časopis dobil te napačne informacije.

Naša apostola

Farna igra na prostem

Ob sodelovanju okrog 200 igralcev pripravljajo farani v Šmartnem pri Kranju v dneh 9. julija ob 8. uri zvečer in v nedeljo 16. julija ob 5. uri popoldne na telovadišču Šmartinskega doma kot nekako duhovno predpravo fare na kongres Kristusa Kralja v Ljubljani to impozantno farno igro, ki obeta biti priprava sodeč letos največja dramska prireditev kranjskega okraja.

Vsebinska te igre nam je Slovencem katerim sta brata sv. Ciril in Metod prinesla luč prave vere, že tako znana, da bi bila podrobna razlaga njene vsebine popolnoma odveč. Ta zborovska igra zahteva gromen kader rutiniranih dram. igralcev, ki samo pod izredno spretnim in požrtvovalnim vodstvom režiserjev more doseči tisto višino, ki je nujna za njen vzvišeni namen.

To igro so z velikim vsestranskim uspehom igrali pred leti že v Grobljah pri Domžalah, kjer je še vsem prav v živem spominu. Zato vlada za to prireditev veliko zanimanje tudi v Šmartinski fari sami in izven nje.

Najinteresantnejše v tej zborovski igri pa je sodelovanje gledalcev z igralci, ki prav za prav tudi sodelujejo z igro, ker so v neposredni zvezi z igro samo. To je za naše pojmovanje iger povsem nov način uprizoritve in za nas do sedaj nekaj nenavadnega.

Ker se vrši igra zunaj na obširnem igralskem prostoru, bo možno izvesti posamezne efektne momente iz igre kot n. pr.: slovesen

prihod bratov sv. Cirila in Metoda med Slovene; nastop konjenikov in spremstva itd. v dovolj naravnih in nazornih igri.

Igralski prostor je nameščen za Šmartinskim domom, v nalašč zato namenjenem prostoru že ob njegovi graditvi, ki je močno vzvišen, tako da bo možno vsakemu gledalcu slišati in videti vse prizore dovolj jasno in razločno, čeprav bi bil še tako v ozadju gledalskega prostora. Pa tudi zato, ker je akustika prostora izredno dobra.

Ozadje odra predstavlja impozanten portal gradu približno v stilu tedanje dobe, kot si ga zamišlja njegov avtor in napravila na gledalca vtis mogočnosti, ki ga v duhu postavlja v ono dobo, ko se je bil boj med nemškimi gospodstvom gradov in škofov na eni strani, na drugi med Slovenci na čelu jim brata sv. Cirila in Metoda. To znači, da je ustvaritelj scenerije odlično naštel zelo važen moment te igre. G. Keržič Stane mlad nadarjen dijak se bo s tem svojim delom, ki je povsem originalna njegova zamisel prvič predstavil javnosti. Želimo mu vsega priznanja tudi od strani merodajnih strokovnih kritikov.

Ako se vodstvu te igre posreči v zadovoljivi višini izpeljava te težke igre, si k uspehu lahko čestita, kajti v tako kratkem času spraviti tako ogromen ansambel in aparat na zadovoljivo višino ni lahko delo, ki ga zmorejo le najposobnejši in le malokje.

† Jernej Kovič, župnik v pokoju

V Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem je umrl dne 4. julija preč. g. Jernej Kovič, župnik v pokoju. Rojen je bil 18. avgusta 1876 pri Sv. Heleni. Po mašniškem posvečenju 18. 7. 1905 ga je duhovniška pot vodila po težkih farah v Starem trgu pri Ložu, v St. Vidu in preko Šmartna pri Litiji na Poljsnik, kjer je z živahnostjo in veliko udanostjo v božje var-

stvo pasel ovce dolgih 24 let. V jeseni l. 1938 je zapustil njemu tako ljubo poljsniško faro ter prišel v Zalog, da bi se vsaj zadnja leta odpočil. S svojim vednim značajem je povsod širil veselje. Živahnost, ki ni zapustila niti v težki bolezni, katero je prenašal z Jobovo potrpežljivostjo. Naj mu bo Bog doberoten plačnik!

Blagoslovitev prapora Prosv. društva v Goričah

Kakor smo poročali se vrši v nedeljo 9. julija v Goričah slovesna blagoslovitev prapora „Prosvetnega društva“.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je blagovolil prevzeti gradbeni minister g. dr. Krek Miha. Praporu bosta botrovala soproga gospa šefa zdravilišča Golnik dr. Neubauerjeva in gospod Jože Kokalj, sodnik v Ljubljani.

Ker je naša prireditev pod tako častnim pokroviteljstvom, je pač naša sveta dolžnost, da se je udeležimo polnoštevilno.

To je po 15 letih prva večja prireditev v Goričah in sploh največja v goriški zgodovini, zato tudi upamo, da nas bodo prijatelji iz sosednjih far in občin počastili z mnogo številno udeležbo.

Kino „Šmartinski dom“ v Šmartnem pri Kranju

Vam ima priliko prikazati v soboto 8. julija ob 20:30 uri in v nedeljo 9. julija S A M O ob 16. uri velfilm iz kubanske revolucije, film slepega izvrševanja dolžnosti

General Garcija

V glavni vlogi: Wallace Berry, Barbara Stanwick in John Boles. — Borbe v džungli.

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Praznik sv. Cirila in Metoda je letos v Kranju prišel prav do popolnega izraza, kot kak drug državni praznik, čeprav ni bilo nobene priložnostne prireditve. Zato pa so bile na predvečer praznika hiše v mestu prav lepo okrašene z zastavami, ki so visle vsepovsod skoro z vseh hiš v mestu, pa tudi precej hiš je bilo v torek zvečer razsvetljenih. Po okolici, zlasti po gričih in hribih smo opazili precej kresov. Sprito delavnega dne se je Kranj prav lepo poklonil prazniku in spominu sv. bratov Cirila in Metoda.

Obrtniška veselica. „Društvo slovenskih obrtnikov“ obvešča vse svoje prijatelje, da se že nameravana obrtniška veselica sedaj vrši v nedeljo dne 16. julija popoldne na vrtu in v prostorih ge. Brule na Planini z istim sporedom kot je bilo javljeno.

Trofeje naših zmagovalcev na Mladinskem taboru v Mariboru in sicer kip orla, knjige in diploma, pokal odbojke in orodnih tekem so razstavljene v izložbi pisarne g. dr. Šilarja na Vidovdanske cesti. Oglejte si jih.

Ikonalna orientalskih preprog „Mekka“ iz Subotice je otvorila od 6. do 10. julija v gimnazijski telovadnici v Kranju razstavo svojih po vsej Sloveniji upeljanih in poznanih preprog, ki so izdelane iz čiste volne, perzijsko vzorane in perzijski vzorci. Prodajalo se bo tudi na obroke.

Pozor na oglase obrtniške tombole. Agilni obrtniki iz Kranja in okolice prirede dne 6. avgusta veliko obrtniško tombolo. Čisti dobiček je namenjen za Obrtniški dom. Berite oglase na 1. strani.

Razstava preprog „Mekka“ iz Subotice otvorjena. Včeraj je bila v gimnazijski telovadnici otvorjena razstava preprog „Mekka“ iz Subotice, katero smo si po svoji časnikarski dolžnosti ogledali. Priznati moramo, da smo bili presenečeni nad izdelavo in barvami „Mekka“ preprog. To so kopije preprog, katerih originali se nahajajo v muzejih. V tehniki kot v prekrasnih barvah kopije ne zaostajajo za originali. Lahko rečemo in vsem svetujemo, da ni več potrebno kupovati drage in inozemstva importirane preproge. To je napredek v tehniki, ki služi v čast tkalnic. Priporočamo prav vsakomur ogled razstave, ki je odprta še do 10. julija. Razstava je vredna, da si jo vsak ogleda.

Zaprta cesta. Ker popravljajo most čez Savo v Smedniku, je okrajno načelstvo odredilo zaporo banovinske ceste II. reda št. 121 od Smednika do Jeperce od 10. do 15. julija. Promet se mora usmeriti po banovinski cesti Smednik—Kranj, odnosno Smednik — Tacen — Vižmarje.

HOTEL „JELEN“ - KRANJ

Vsako soboto in nedeljo zvečer godba. Igra tržiški „šramel“ (poznani „Fogelni“)

80 letnico rojstva je praznovala v nedeljo ga. Marija Mayerjeva, nekdanja lastnica poznane gostilne „pri Peterčku“. Kljub osim križem je še zelo čvrsta in še vsak dan prihaja k sv. maši. V zakonu se ji je rodilo 8 otrok. Gospa je bila podjetna gospodarica po smrti svojega moža, dobra gospodinja in velika dobitnica. Cerkvi in Marijanišču je vseskozi dajala električno razsvetljavo zastoj, enako kot pozneje sin g. Pavel. Podpirala je tudi druga društva in ustanove. Bog jo živi še mnogo let!

Zdravnik
Dr. Vrbnjak Vinko
zopet redno ordinira.

Radi številnih tatvin je policija aretirala in izročila sodišču že dalje časa zasledovanega 25 letnega Pavla R.

TRZIC

V telovadnici Fantovskega odseka je vsako popoldne in večer posebno živahno. Člani, mladiči in naraščaj ter članice DK, mladenke in gojenke, vsi se pripravljajo za javni nastop, ki bo v nedeljo 16. julija. Nihče noče biti zadnji. Posebno mladi pridno vadijo s svojimi rdečimi zastavicami, kajti zanje bo tedaj še posebno slovesen dan, prejeli bodo svoj prapor, ki bo tedaj blagoslovljen.

Spored prireditve bo sledeč: Ob 14. uri bodo v župni cerkvi večernice in nato istotam blagoslovitev prapora. Za tem se vrši kot vsako leto procesija Karmelske Matere božje, ki se je udeležijo tudi mladiči s svojim praporom. Ob pol štirih bo na prostoru za „Virjem“ telovadni nastop. Izvajale se bodo vse letošnje češke proste vaje, orodna telovadba in atletika. Po nastopu bo ljudska veselica z raznimi zabavnimi točkami. Pri celotni prireditvi sodeluje tržiška godba.

PODBREZJE

Tombola. Kot že znano bo našo Prosvetno društvo priredilo v nedeljo 9. t. m. ob 3. uri

popoldne na gasilskem vrtu veliko tombolo z mnogimi lepimi dobitki (moderna spalna oprema, moš. in žen. kolesa, vreča moke, itd., itd. Tudi za razna okrepčila je poskrbljeno! Vabimo vse!

PRIMSKOVO

FO in DK priredita že dne 16. julija — in ne 23. julija, kot je bilo javljeno v zadnji številki „Gorenjca“ — javni telovadni nastop z veselico. Vabimo prav lepo vsa okoliska društva k obilni udeležbi. Sodelovala bo vojaška godba iz Škofje Loke. Natančnejši spored javnega prireditve. — Bog živi!

Primskovska cerkev bo kmalu dobila lepo prenovljeno zunanost, ki bo v okras vasi.

STRAZIŠČE

Prav je, da so tudi Sokoli v Strazišču predstavili predvečer praznika slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda s kresovanjem po starem slovenskem običaju in s petjem slovenskih pesmi kot „Hej Slovani“ itd.

Vendar pa bi bilo vsaj ob tej priliki opustiti znano pesem „Le naprej brez miru...“, ki se z idejo, s katero sta širila sv. brata med Slovani vero, prav nič ne sklada, kar mora vsakdo priznati.

PREDDVOR

Prostovoljna gasilska četa Predvdvor priredi v nedeljo svojo vsakoletno veselico na svojem prostoru pri novem gasilskem domu. Priporočamo domačinom in okoličanom, da se po možnosti udeležijo te prireditve, ker so gasilci v Predvdvoru že večkrat pokazali, da ne delajo samo za sebe, pač pa za vse farane in okoličane.

Blagoslovitev vodovoda v Predvdvoru se izvrši v nedeljo, dne 16. julija ob navzočnosti g. bana dr. Marka Natlačena in ostalih odličnikov, ki imajo zasluge za vodovod v Predvdvoru. Za Predvdvor in okolico bo ta dan največji praznik, ko bo blagoslovljeno največje delo, pri katerem imajo prebivalci največji delež.

Anonimna pisma. Že nekaj časa prihajajo na različne naslove anonimna pisma. Morda si prejemniki mislijo, da zato, da so dobre volje. Opozarjamo tudi ostale, da jih lahko doleti ta sreča, da bodo vsaj takrat, ko prejmejo pismo brez podpisa, dobre volje, ker drugače je pač težko življenje. Tisti pa, ki se peča s to zadevo, naj se pa še dalje skrivajo za nepodpisanimi pismi, ker naše ljudstvo ima že dolgo za take vrste ljudi svoje ime.

ŠKOFJA LOKA

Dijaštvo škofjeloškega okraja obveščamo, da ima „Dijaški krožek“ v počitnicah vsak petek ob pol devetih v Društvenem domu reden sestanek. Udeležba je za vse člane obvezna. Vabimo pa tudi ostalo dijaštvo, da se udeležuje sestankov in da pristopa h krožku.

K občnemu zboru obrtnikov ali „Prav bi bilo“. Našega članka pred kratkim objavljene v „Gorenjcu“ pod naslovom „Prav bi bilo“, nekateri kar niso hoteli razumeti ter so ga na vse načine izrabljali. Sicer je jasno, da ni bil namenjen onim ljudem, kakor je teh par vrstic, vendar pa če bi že v naprej slutili da je kaj takega mogoče, kar se je zgodilo na torkovem obrtnem občnem zboru, ko je bil izvoljen s prav tistimi glasovi, ki skozi in skozi poudarjajo, da so z dušom in telesom to, kar bi res morali biti, izvoljen za predsednika človek, ki je 1. novembra 1931 na Glavnem trgu ob priliki shoda dr. Marka Natlačena pred 3.000 glavno množico oklofotal naše dekle, ker je zaklicala „Živela svoboda, živel dr. Korošec“. Za to dejanje so zaprli res naše ljudi, ki so se za dekle postavili, sedanjí predsednik pa je lahko odšel. Če bi to mi že preje vedeli, pravim, bi oni člančič lahko še marsikdo bolj na široko vzel. Na eni strani zabavljanje čez naše nasprotnike, na drugi strani pa se z njim vežejo, samo da dosežejo svoj namen. Poudarjamo pa še, da so to prav oni ljudje, ki so se že 1928 zvezali pri volitvah župana z liberalci proti sedanjemu županu Zihleru. Prav je bilo tako, pa samo zato, da smo tudi tukaj na jasnem.

Občni zbor invalidov. Škofjeloška podružnica invalidskega združenja bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 9. julija 1939 ob pol 10. uri dopoldne v prostorih Društvenega doma na Spodnjem trgu. Opozarjajo se vsi invalidi, vdove, sirote ter vsi oni, ki so naredili prijave za priznanje invalidnine, da se vabilu sigurno odzovejo.

CERKLJE

Naša fara je preteklo nedeljo zelo slovesno in prisrčno sprejela gosp. novomašnika Erzara Stanislava. Na Sp. Brniku so ga pričakovali fantje na konjih in kolesih pod okrašenim slavoletom in ga spremili v Cerklje. Pred cerkvijo je bila zbrana skoraj vsa fara. Z lepimi nagovori so pa novomašnika pozdravili gg.: župnik, župan, zastopnik Fantovskega odseka, domačih študentov, zastopnica deklet in tri male deklice, ki so mu izročile šopek cvetlic.

Le krovce zna pokriti streho

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahko odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhveva in ostane dolgo trdno.

V cerkvi je vsem zbranim podelil novomašniški blagoslov, po petih litanijah so ga pa vsi spremili na njegov rojstni dom v Pšenični Polici. V nedeljo 9. julija bo g. novomašnik prvič opravil daritev sv. maše.

VISOKO

15 letnico obstoja je praznovala „Prost. gasilska četa Visoko“ v nedeljo. Zjutraj so se udeležili člani čete v kroju sv. maše, ki se je brala v cerkvi sv. Vida.

Popoldne pa se je proslava nadaljevala na dvorišču g. I. Burgarja, kjer smo se radovali ob zvokih godbe, ob petju Visokega zbora, igralci pa so zaigrali veseloigro „Gasilec je najboljši“.

Ta dan je prejel požrtvovalni načelnik g. Burgar Ivan, odlikovanje, ki ga je v resnici zaslužil, saj se vsa leta, kar četa obstoja, trudi in dela za njen napredek. Bog daj, da bi še veliko let vodil četo kot dober oče svojo družino!

Obrtniška tombola

Dobitki se množe. Kakor se se opaža, bodo glavni dobitki za obrtniško tombolo presegli število, kot je bilo predvideno, ker prihajajo predmeti velike vrednosti. Tako je že 30 tombolskih dobitkov, katerih najmanjši presega vrednost din 700.— in je verjetno, da bo do konca priprav še preko 30 krasnih, praktičnih in lepih tombol. Tudi ostali dobitki bodo visoko presegali običajne dobitke, kajti to bodo obrtniški izdelki obrtnikov, katere vsak potrebuje in ki že po obsegu samem predstavljajo veliko vrednost, izvršeno in darovano po tovariših članih. Po pripravah sodeč bo to prireditve, ki bo zadovoljila ne samo par srečnih igralcev, ampak bo veliko število zadovoljnih obiskovalcev, ki bodo prejeli res vredna in praktična dela. Vsi izdelki bodo na vpogled v gimnazijski telovadnici, kar bo še posebej obveščeno. Segajte pridno po tablicah, ker dobi le oni, ki igra.

Šport

Agilni Prvi Gorenjski Moto-klub, kateri se je ustanovil v letošnji pomladi, ter smo o sijajno uspelem ustanovnem občnem zboru na tem mestu že poročali, prireja že ob samem rojstvu svojo drugo hitrostno gorsko dirko dne 16. julija na Jezerski vrh. Klub šteje že preko 100 rednih, ter skoraj ravno toliko podpornih članov. V klubu so zbrani in organizirani vsi motošportniki iz cele Gorenjske. Med njihovimi vrstami je tudi mnogo avtomobilistov, kateri vneto sodelujejo v splošno korist kluba. Klub oskrbuje svojim članom tudi triptike po ugodnih cenah, prireja skupne izlete itd.

Pozdravljamo zamisel Jezerskih tekmovalcev. Jezersko je postala lepa letoviška postojanka. Po vseh letoviščih se prirejuje razne športne igre in tekmovalja, da nudijo svojim gostom razvedrila in zabave. Tudi Jezersko bo pridobilo v tem pogledu mnogo, če se bodo ta tekmovalja prirejela vsako leto ob seziji.

Zahvala

Za številne pismene in ustmene iskrene sožalja ob bridki izgubi nenadomestljivega soproga, gospoda

Brulc-a Franc-a

posestnika in gostilničarja

ter za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem toplo zahvajujemo. Globoka hvaležnost gre č. duhovščini, posebno še g. kaplanu Vovku, ki je med boleznijo požrtvovalno pripravil pokojnika s sveto popotnico, kakor gg. zdravnikoma dr. Fajdigi in dr. Petriču za brezprimerno skrb in požrtvovalnost za časa bolezni, gasilskemu društvu za častno spremstvo, zastopstvu gostilničarjev z g. Peterlinom na čelu, in društvu, znanem in številnim prijateljem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili na zadnji poti. Vsem Bog plačaj!

Kranj, dne 5. julija 1939.

Žalujoča soproga in sorodstvo.

Turisti!

Turisti!

Pred odhodom v hribe
si nabavite šunko, salamo,
sir, klobase, sardine, pa-
štete, slanino ter ostali pro-
vijant le v trgovini

REKAR - KRANJ

Sveže blago!

Zmerne cene!

Vina

Za težko delo je močno vino! Dobite ga
najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani,
Frankopanska ulica 11.

Ako imate kurja očesa in se vam dela trda
koža, pridite v našo higiensko urejeno pe-
dikuro, kjer vam naš pediker odstrani vse
te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih
sredstev za din 6.-. Ne mučite se s krpanjem
nogavic, ker vam za malo denarja strokov-
njsko popravimo moške, ženske in otroške
nogavice. Samo pri Bata.

Couch zofe, otomane, divane

in vse tapetni-
ške izdelke iz-
vršuje točno in
solidno

V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Prisilna prodaja

raznega pohištva in sodov raznih
velikosti se vrši dne 11. julija 1939
ob 8. uri dopoldne v bivši vinski
kleti Kapušina Stanka v Kranju,
Prešernova ulica. Prodajalo se bo
pod cenilno vrednostjo.

Upravitelj konkurzne mase:
Dr. Megušar.

V Gorenjski oblačilnici v Kranju,
dobite najtrpežnejše modne, športne in delovne
obleke itd. — — — Kot krojača bova po-
stregla najboljše in najceneje. — Se priporočava
Čenčič Štefan in Kozelj Franc

Na morje!

35 3082-14900
Frakcijske otroške sandale iz usnja
s modrimi usnjastimi podplatmi. Oso-
lom neobhodno potrebne za igranje
in sprehode.

59 3085-15178
Okusno izrezani čevlji iz finega
belega usnja s usnjastimi podplatmi in
nizko peto. Izdelani za tople poletne
dneve.

12 47405-1108
Čevlji za kopanje izdelani iz poseb-
nega platna s protinimi gumijastimi
podplatmi. Na vročem in ostrim pe-
sku neobhodno potrebni.

19 45615-1106
Lahki ženski kopalni čevlji iz platna
s gumijastimi podplatmi. Potrebni so
za kopanje vsaki dan.

25 25425-8100
Udobni čevlji iz močnega angleške-
ga platna s gumijastimi podplatmi
in peto.

59 3095-5153
Predvsem udobnost! Lahki in udob-
ni čevlji iz finega usnja s moder-
no izrezanimi. Za sončne dneve.

29 33307-4840
Udobni športni čevlji, ki so zelo pri-
merni tudi za poljedelce pri delu
na polju.

59 3337-7203
Gospodu dobro pristojajo k novi
obliki ti fini čevlji iz belega ali si-
vega platna.

69 3367-1-500
Lahke moške usnjene sandale s us-
njastimi podplatmi. Izdelane na pro-
jektu čela dajejo moč dovolj zrak.

99 3327-24683
Elegantni čevlji gospodam za polet-
je! Iz sivga ali drap semita ali iz
usnja, okrašeni s luknjicami, s us-
njastimi podplatmi.

99 3039-34074
Moški lahki niske čevlji s okvirom
izdelani iz finega usnja, ali iz semi-
ta, okrašeni s luknjicami, s usnj-
nim podplatom.

129 3037-9012
Moderni poletni čevlji za gospode.
Izdelani so iz finega lanenega plat-
na, kombinirani s usnjem, in usnj-
nim podplatmi.

Kopalka - kape (capice)
Din 12.-

Havajke
Din 4.-

Plavalni remen
Din 15.-

Platnena toga
Din 9.-

Bata

Mimica Zagorska:

23

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

„Mislim da ni,“ je samozavestno rekel Martin. „Povej,
mi oče, katero si mi namenil? Kje bova snubila?“

„Snubila zdaj še ne bova. Kar tako sem mislil, da bi
stopil tja pogledat. Doda bo, to dobro vem, stari sam mi
je že večkrat rekel. Če ti bo dekle všeč. Bog vama daj
srečo, če ti ni, bova pa drugam pogledala. Govoril nisem
še nič o snubitvi, ker se nisem hotel prenapliti.“

„Kam naj grem pogledati?“

„V Podtabor boš stopil. Svobodnjak Lipe ima denar in
dekle, no, dekle tudi ni napačno.“

„A, Polonica?“

„Polona, da. Kako se ti zdi?“

„Čedno dekle, brdko.“

„Se je ne boš branil?“

„Mislim da ne.“

„Pa stopi gori in poglej. Boš videl, če je dekle pridno,
ponižno in pametnih besed.“

„Aha. Kdaj bi stopil in po kaj?“

„Zvečer boš šel. Lipe ima dosti ovac, reci mu, da boš
kupil eno ali dve, da jih zakolješ. Kupi jih, plačaj, pri
tem pa vse pametno presodi.“

„Kakor ste rekli, oče.“

Martin se je obrnil in je hotel oditi, toda oče ga je
prijel za roko in ga potegnil nazaj.

„Počakaj! Danes popoldne pojdi na Tabor in malo po-
glej, če so prišli vsi na delo in kako delajo. Pa tisti de-
nar vzemi, ki sem ga pridobil s sodino. Gregorju plačaj
opeko in delavcem, ki sem jih najel, odštej dnino.“

„Jaz? Zakaj pa ne vi, oče?“

„Naj se tebe navadijo. Reci jim, da te jaz pošiljam, pa
te bodo poslušali.“

„Bom pa šel. Kaj bom delal popoldne?“

„Sam moraš vedeti, če hočeš biti gospodar. Misli, misli,
treba je preudariti v nedeljo za ves teden. Ali vidiš ti-
stole ozimino, kako je slaba in redka? Z brano jo dobro
prevleci, potem jo bomo podorali. Za jaro rž bo še pravi
čas.“

Fant je šel. Oče je gledal za njim rekoč:

„Saj bo pravi naš Martin, kar pravi“, je menil. Pol ža-
losti ga je zapustilo, ker je vedel, da Vilibaldov grunt
ne bo propadel.

Zvečer se je Martin napotil v Podtabor k Lipetu. Ma-
lo je bil radoveden in nekoliko v zadregi, kako bo govoril
z dekletom, ki mu jo je oče namenil za nevesto.

Svobodnjak Lipe je sedel pri ognjišču. Sam je bil, ko
je vstopil Martin v zakajeno vežo.

„Bog vam daj srečo“, je pozdravil fant.

„Bog ti jo daj,“ je odgovoril Lipe in si pomel oči.
„Fej vražji dim, kako to bode v oči. Kar nič prav ne vi-
dim. Saj si Vilibaldov, ali ne?“

„Seveda sem.“

„Kar malo sedi in počakaj, da pride dekle. Tam na vr-
tu še nekaj išče. Dekle nama bo šlo v klet iskat mošta,
jaz sem star in ves trd, težko grem po stopnicah. Kruh
je pa tam na mizi, odreži si ga, no.“

Martin je odrezal kruh, videl je, da je lepo zapečen
in tudi okusen se mu je zdel.

„Da Polonica peče takega,“ je vprašal.

„Polonica, da, da. Le kako bi bilo pri Lipetu, ko bi nje
ne bilo. Janez mi dela sive lase. Tja pod gore v Va-
deče leta za neko dekline, ki je nič prida ni. Jaz ga sva-
rim, fant pa trdi, da bo tista pri nas gospodinjala in nobe-
na druga. O, križani Jezus, ali sem se jaz zato toliko tru-
dil za to-le hišo, da li mi potem zanikni mladi vse za-
pravi.“

„Aha,“ je znil Martin, ki ni vedel nič odgovoriti na
starčovo tožbo. „A veste, oče, po kaj sem nocoj prišel? Vi
imate dosti ovac, jaz bi pa rad eno ali dve kupil.“

„Da bi ovce kupil?“ se je smejal Lipe in je počasi le-
zel z ognjišča. „To pa to, tebi so na prodaj vse, katero
izbereš. Pojdi no, greva pogledat v stajo.“

Martin bi bil rad počakal, da bi prišla Polonica z vrta,
pa se je moral vdati in je sledil starcu, ki se je lomil
pred njim, ves trd in okoren.

„Z mojim očetom sta iste starosti, kajne?“ je vprašal
Martin.

„Mislim, da je nekaj mlajši od mene. Jaz jih imam se-
demdeset. Presneto mi težko leže na plečih,“ je tožil starac.

Martin je hitro obletel z očmi hlev. Dvanajst živine
je bilo v njem, pri Vilibaldu so jih imeli osemnajst. Toda
tudi Lipetova živina je bila lepo rejena, prav nič ni za-
ostajala za Vilibaldovo. V kotu je stala staja, v njej so
blejali jarci.

„Kar izberi, kar izberi, fant,“ je govoril Lipe.

„Hm. Dva jarca bi kupil. Taka seveda, da bi ju zaklali,
je pojasnil Martin.

Lipe je zlezal v stajo in izbiral, otipaval bedra in vol-
no, da je videl, če je roka mastna. Naposled je vendar
izbral dva pripravna kostruna.

„Fant, ta dva bosta prava zate.“

Martin si je ogledal kostrune. Pogodila sta se za ceno
in je plačal. Živali je zvezal s konopcem in hotel oditi.
„Ti počakaj no,“ ga je ustavil Lipe. „Ves božji zegen
te bo zapustil, če se ne boš držal starih šeg in navad. V
hišo stopiva, da ti bom dal kos kruha za popotnico.“

„Sem mislil kar tako iti, ko nimam daleč do domačije,“
se je izgovarjal Martin in malo sram ga je bilo.

„Hudirjaj! Mar nismo toliko vredni, da bi sedel za mizo
in nekoliko povasoval pri nas? Ali smo razbojniki?“

„O, Bog obvaruj, tega nisem mislil.“

„Zato pa stopi v hišo. Kar pojdiva. O ti nemarni hla-
pec, glej, volom ni dal jesti! Vidiš, fant, takole je, če ni-
maš povsod oči. — Kar sam stopi v hišo, jaz bom takoj za
teboj prišel, samo volom prinesem sena. Kostruna pa tu
pusti, jih boš že potem vzel, ko pojdeš domov.“